

§

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 3219/2018
10.05.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Комненић, председника већа, Милице Поповић Ђуричковић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужилаца АА1 до АА4, чији је заједнички пуномоћник адвокат АБ, против тужене "АА", ради чинидбе, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П.бр.5186/17 од 19.10.2017. године, у седници већа одржаној дана 10. маја 2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба тужене "Eurobank EFG" а.д. из Београда, као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П.бр.5186/17 од 19.10.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца АА1 до АА3, за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П.бр.5186/17 од 19.10.2017. године, ставом I изреке, одбијен је предлог тужене за мешање Републике Србије на страни тужене, као неоснован. Ставом II изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца и тужена је обавезана да им на име дуга исплати износе, и то: тужиљи АА1 (очигледном грешком написано је "АА1П") износ од 2.229,45 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8%

поена, почев од 31.05.2014. године па до исплате, износ од 2.251,59 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена почев од 31.05.2015. године па до исплате, износ од 2.275,95 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена почев од 31.05.2016. године па до исплате; тужиљи АА2, износ од 2.229,45 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена, почев од 31.05.2014. године па до исплате, износ од 2.251,59 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена почев од 31.05.2015. године па до исплате, износ од 2.275,95 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена почев од 31.05.2016. године па до исплате; тужиљи АА3, износ од 2.229,45 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена, почев од 31.05.2014. године па до исплате, износ од 2.251,59 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена почев од 31.05.2015. године па до исплате, износ од 2.275,95 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена почев од 31.05.2016. године па до исплате; тужиоцу АА4, износ од 2.229,45 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена, почев од 31.05.2014. године па до исплате, износ од 2.251,59 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена почев од 31.05.2015. године па до исплате, износ од 2.275,95 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена почев од 31.05.2016. године па до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате. Ставом III изреке, обавезана је тужена да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 199.000,00 динара.

Благовременом жалбом тужена је ту пресуду побијала, из свих законских разлога.

Одговором на жалбу тужиоци су предложили да суд жалбу тужене одбије, као неосновану. Трошкове другостепеног поступка су тражили опредељено.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку, другостепени суд је нашао да је жалба тужене неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1-3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а наводима жалбе тужене неосновано се указује на битну повреду из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. истог Закона. Изрека ожалбене пресуде је разумљива, не противречи сама себи или

разлозима, о битним чињеницама наведени су разлози који су јасни и непротивречни и о битним чињеницама не постоје противречности између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа и самих тих исправа, што значи да ожалбена пресуда нема недостатке због којих се не би могла испитати.

Неосновани су наводи жалбе тужене да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, неправилном применом одредбе члана 8. истог Закона. Супротно тим наводима жалбе тужене, првостепени суд је правилно применио одредбу члана 8. Закона о парничном поступку, јер је о томе које ће чињенице да узме као доказане одлучио по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су правни следбеници пок. ПП1, а он је правни следбеник пок. ПП, чија је заоставштина расправљена правноснажним решењем Четвртог општинског суда у Београду О.бр.1022/01 од 05.11.2001. године. Између осталог, њену заоставштину чинио је и новац на девизном рачуну “Беобранке”, новац на текућем рачуну код “Поштанске штедионице” а.д. Београд, као и сва права по основу уговора о орочавању девизних средстава који је оставиља закључила са “Дафимент банком”. Поравнањем закљученим пред Четвртим општинским судом у Београду у предмету Р1.бр.302/03 дана 16.07.2007. године, дозвољена је деоба по споразуму наследника, оставинске масе по горе наведеном решењу о наслеђивању и то на новчаним износима који се налазе у “Дафимент банци”, тако што су ПП1, на име његовог сувласничког удела од 1/5 на заоставштини пок. ПП, припала у искључиву својину, средства на рачуну “Дафимент банке” по уговору бр.7563616003 од 22.10.1992. године, са износом од 130.000 швајцарских франака и по уговору бр.2806200302 од 15.03.1993. године, износ од 100.000 немачких марака. Народна банка Србије је износ депозита пок. ПП, код “Дафимент банке” а.д. у Београду, утврдила у износу од 122.784,33 евра, тако што је сачинила обрачун за њене наследнике и о томе издала потврду бр.4636 дана 29.04.2008. године, коју је доставила туженој, а на основу које је требало да тужиоци реализују своја потраживања. Пок. ПП је имала последње пребивалиште на територији Републике Србије, па је правноснажном пресудом Вишег суда у Београду П.бр.383/11 од 24.10.2013. године, тужена обавезана да тужиоцима, као правним следбеницима пок. ПП1, исплати износ од укупно 72.289,46 евра, док је вишак тужбеног захтева, до укупно траженог износа од 97.329,09 евра, односно за износ од 24.332,27 евра, одбијен као неоснован, јер обавезе тужене, за тај износ, у време доношења те пресуде није доспела, имајући у виду да се ради о девизним деопозитима за 2014. годину, 2015. и 2016. годину. Због тога су овом тужбом од 05.04.2017. године, тужиоци тражили да суд тужену обавезе да им исплати износ од укупно 27.027,99 евра који, када се подели на 4 наследника, износи и то сваком тужиоцу, за 2014. годину по 2.229,45 евра, за 2015. годину 20251,59 евра и за 2016. годину 20275,95 евра. Висина потраживања тужилаца према туженој, међу парничним странкама, није спорна. Тужена је, у одговору на тужбу од 15.05.2017. године, истакла приговор недостатка пасивне легитимације указујући да се ради о јавном дугу Републике Србије, па је, с тим у вези, предложила да првостепени суд позове Републику Србију ради учешћа у овој

парници у својству умешача на страни тужене.

Првостепени суд је, ожалбеном пресудом, усвојио тужбени захтев тужилаца и тужену обавезао да им на име дуга исплати износе од по: 2.229,45 евра, са каматом од 31.05.2014. године, 2.251,59 евра са каматом од 31.05.2015. године и 2.275,95 евра са каматом од 31.05.2016. године, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, у смислу одредбе члана 1, 2, 3, 4, став 1, 2. и 3. и члана 5. Закона о регулисању јавног дуга Савезне Републике Југославије по уговорима о девизним депозитима грађана ороченим код “Дафимент банке” а.д. Београд у ликвидацији и по девизним средствима грађана положеним код банке Приватне привреде Црне Горе ДД Подгорица (“Службени лист СРЈ” бр.36/02, “Службени гласник РС” бр.101/2005), пошто је закључио да је тужена у обавези да исплати тужиоцима предметне износе који заправо представљају неисплаћена девизна средства правног претходника тужилаца, орочена код “Дафимент банке” а.д. Београд у ликвидацији, јер је тужена преузела обавезу исплате истих. Одлучујући о приговору недостатка пасивне легитимације, првостепени суд је нашао да је тај приговор неоснован, јер су орочена девизна средства грађана по уговорима о депозиту код “Дафимент банке” а.д. Београд у ликвидацији, постала јавни дуг Републике Србије, према члану 1. наведеног Закона, чију је исплату преузела Национална штедионица, правни претходник тужене, што значи да је тужена у обавези да тужиоцима исплати износе, као у изреци ожалбене пресуде. С тим у вези, првостепени суд је одбио предлог тужене за мешање Републике Србије, на њеној страни, јер је закључио да за то не постоји интерес Републике Србије, у смислу одредбе чл.216 Закона о парничном поступку. Ценио је наводе тужене да, с обзиром да је правна претходница тужилаца ПП преминула пре 04.07.2002. године, тужиоци, који на тај дан нису имали пребивалиште на територији Републике Србије, немају право на исплату, међутим, закључио је да је тужена дужна да предметна девизна средства исплати тужиоцима, јер се ради о средствима девизне штедне грађана, па је без значаја где депонент или његови наследници имају пребивалиште.

Такву одлуку првостепеног суда, као правилну и на закону засновану, прихвата и овај суд, као другостепени.

Наводима жалбе тужене о томе да је “стара девизна штедња” јавни дуг Савезне Републике Југославије, односно сада Републике Србије, не доводи се у сумњу правилност ожалбене пресуде. Ово због тога што је одредбом члана 24. Закона о регулисању јавног дуга Савезне Републике Југославије, по уговорима о девизним депозитима грађана ороченим код “Дафимент банке” а.д. Београд у ликвидацији и по девизним средствима грађана положеним код банке Приватне привреде Црне Горе, ДД Подгорица, прописано да Република Србија и Република Црна Гора обезбеђују посебна средства за банке која преузимају послове у вези са измирењем обавеза према депонентима у смислу овог закона. Пошто је Национална штедионица, правни претходник тужене, преузела послове у вези са измирењем обавеза према депонентима, а то су тужиоци, следи да је она дужна да тужиоцима исплати предметно потраживање, јер однос између Републике Србије и правног претходника туженог у погледу обезбеђивања посебних средстава за предметну исплату, није од значаја за тужиоца.

Неосновани су наводи жалбе тужене да је првостепени суд неправилно применио одредбу члана 3. наведеног Закона, јер тужиоци нису доставили доказе да су на дан 04.07.2002. године (дан ступања на снагу Закона) имали пребивалиште на територији Републике Србије. Ово због тога што је супротно томе, изведеним доказима, првостепени суд утврдио да је правни претходник тужилаца пок. ПП, у тренутку смрти, имала пребивалиште у Београду у ул. __, у смислу одредбе члана 3. Закона о регулисању јавног дуга Савезне Републике Југославије по уговорима о девизним депозитима грађана ороченим код “Дафимент банке” а.д. Београд у ликвидацији и по девизним средствима грађана положених код банке Приватне привреде Црне Горе, ДД Подгорица. То значи да је тужена дужна да исплати њен девизни депозит без обзира на то где је пребивалиште њених правних следбеника, јер су тужиоци, као правни следбеници депонента, пок. ПП, преузели право које је њој, у моменту смрти, припадало.

Неосновани су наводи жалбе тужене да се првостепени суд погрешно позвао на члан 1. Протокола 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, пошто се Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода не примењује непосредно на конкретне случајеве, као извор права. Супротно тим наводима жалбе тужене, Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода је, моментом њене ратификације 2004. године, постала саставни део домаћег законодавства тако што има хијерархијско место испод Устава, али изнад свих осталих закона, што значи да се непосредно примењује, као и сваки други закон Републике Србије. С тим у вези, одредбом члана 58. став 1. Устава Републике Србије, прописано је да се јемчи мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона, а у смислу става 2. те одредбе Устава, право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне. У одредби члана 145. став 2. Устав Републике Србије прописује и да се судске одлуке заснивају на Уставу, закону, потврђеном међународном уговору и пропису донетом на основу закона, а ратификацијом Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, те њеним ступањем на снагу 2004. године, тадашња Државна заједница Србија и Црна Гора се обавезала да ће обезбедити примену њених одредби, односно да ће ускладити своје законодавство са стандардима предвиђеним Конвенцијом. Чланом 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију штити се право на мирно уживање имовине која обухвата гаранције које се тичу несметаног уживања права својине, као и заштиту од арбитражног лишења права својине. Држава је дужна да осигура људска права свим лицима под својом јурисдикцијом, а то се не односи само на њене држављане, већ на сва лица која се налазе на њеној територији, али и на сва она лица која, ради остваривања својих права, зависе од одлуке њених органа. У контексту Европске конвенције, принцип непосредне примене подразумева да судови, у примени права, могу да се позивају на одредбе Конвенције, као и на опште прихваћена правила међународног права настала у пракси Европског суда за људска права. У циљу непосредне примене зајамчених права, које је садржано у члану 18. Устава, одредбе о људским и мањинским правима треба да буду тумачене у “корист унапређења вредности демократског друштва”, а “сагласно важећим међународним

стандардима људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење”. То значи да се приликом тумачења одредби о људским правима морају узети у обзир ставови Европског суда за људска права, али и уговорних тела Уједињених нација. Дакле, на основу изложеног, следи да је првостепени суд, при одлучивању ожалбеном пресудом, правилно применио материјално право, па се наводима жалбе тужене правилност ожалбене пресуде не доводи у сумњу.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета у смислу одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду исход поступка.

Из изложених разлога, жалба тужене је одбијена, као неоснована, а ожалбена пресуда потврђена као правилна и на закону заснована, и то како у делу одлуке о главном потраживању и камати на исто, тако и у делу одлуке о одбијању предлога тужене за мешање Републике Србије на њеној страни и у делу одлуке о трошковима, па је одлука као у ставу првом изреке ове пресуде донета у смислу одредбе члана 390. и 401. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Трошкови другостепеног поступка тужиоцима нису признати, јер им нису били потребни у смислу одредбе члана 154. Закона о парничном поступку, па је одлука као у ставу другом изреке ове пресуде донета у смислу одредбе члана 165. став 1. истог Закона.

Председник већа-судија
Гордана Комненић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић